

Årsredovisning

Miljö- & Biståndsföreningen Humana Sverige

822001-5930

Styrelsen för Miljö- & Biståndsföreningen Humana Sverige får härmed lämna sin redogörelse för föreningens utveckling under räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (sek).

<u>INNEHÅLLSFÖRTECKNING</u>	<u>SIDA</u>
- Förvaltningsberättelse	2 - 13
- Resultaträkning	14
- Balansräkning	15 - 16
- Noter	17 - 19
- Underskrifter	20

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETEN

1. Föreningens ändamål

HUMANA Sveriges övergripande målsättning är att bidra till att skapa en bättre värld; att genom insamling av kläder och textilier skapa utveckling och på samma gång göra en viktig insats för miljön. Vår verksamhet i Sverige är helt och hållet baserad på insamling och försäljning av begagnade kläder, skor, accessoarer och textilier. Vi ser till att så mycket som möjligt av de insamlade kläderna och textilierna återanvänds. Det som inte kan återanvändas går till återvinning. På så sätt bidrar vi till att spara på jordens resurser. Genom försäljning av det material vi samlar in skapar vi ett överskott som går till biståndsprojekt inom jordbruk och landsbygdsutveckling, hälsa och sjukvård, utbildning och samhällsutveckling till förmån för fattiga människor i Afrika, Asien och Sydamerika.

Ändamålet med föreningens verksamhet framgår av stadgarnas första paragraf:

Vår värld är en värld

Människors levnadsförhållanden över hela jordklotet är ett gemensamt ansvar för oss alla, oberoende av geografiskt avstånd eller kulturella skillnader. Över 1 miljard människor lever idag under existensminimum, i fattigdom och nöd, trots att det finns både kunskap och pengar som skulle kunna förhindra det.

Alla människor borde ha möjlighet till ett värdigt liv. Grundläggande förutsättningar är:

- Tillgång till rent dricksvatten, mat, kläder och sjukvård
- En tillvaro utan ständiga hot om krig, förtryck, epidemier och naturkatastrofer
- Rätt till utbildning
- Möjlighet att försörja sig själv och sin familj.

För att uppnå detta ser Miljö- och Biståndsföreningen HUMANA Sverige som sin uppgift att:

- Mobilisera alla tänkbara resurser, mänskliga, materiella och ekonomiska, för att ge människor förutsättningar för ett värdigt liv.
- Sprida information om världens problem och om hur människor kan bidra till att lösa dem samt information om hur rörelsen Humana People to People arbetar och om dess projekt.
- Verka mot diskriminering och för en större mellanfolklig förståelse.
- Bidra till en ekologiskt hållbar utveckling i Sverige så väl som i övriga världen.

Jordens resurser är begränsade. Därför är det nödvändigt att hushålla med dem.

Återanvändning och återvinning av redan framställda produkter är ett viktigt led i en sådan hushållning, varför insamling av textilier, kläder och skor är en väsentlig del av föreningens verksamhet.

Miljö- och Biståndsföreningen HUMANA Sverige arbetar på humanistisk grund och stödjer i huvudsak projekt knutna till det internationella nätverket Humana People to People.

2. Sammanfattning

Under 2018 har Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige bidragit till ändamålet miljövärd genom att samla in 336 ton kläder, skor och textilier, vilket är en minskning jämfört med 2017 då 428 ton kläder samlades in. De insamlade kläderna har bidragit till en minskning av koldioxidutsläppen med 1376 ton (Farrant, Olsen, Wangel "Environmental benefits from reusing clothes" The International Journal of Life Cycle Assessment (2010) 15: 726).

Under 2018 donerade Miljö- & Biståndsföreningen Humana Sverige pengar och kläder till ett sammanlagt värde av 3 095 050 kronor till nio olika biståndsprojekt i Angola, Malawi och Zimbabwe.

Försäljningen genom Humana Second Hand har ökat, varumärket har blivit ännu starkare och nya mer effektiva rutiner har tagits i bruk.

Föreningen har haft 131 betalande medlemmar.

3. Främjande av ändamålet

3.1 Miljövård – återanvändning av kläder, skor och textilier

Produktionen av nya kläder kräver stora naturresurser i form av vatten, jordbruksjord och energi, vilket också leder till utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser. Dessutom används farliga och hälsovådliga kemikalier, även sådana som sedan länge är förbjudna i Sverige.

Textilfakta (källor: Naturvårdsverket, Naturskyddsföreningen, Konsumentverket, WWF):

Bomull

Vid tillverkning av ett kg textilmaterial av bomull går det åt 15 kg koldioxid, 10–15 000 liter vatten och 2,7 kg kemikalier. Storskalig bomullsproduktion leder till att sjöar och vattendrag töms och till att grundvattennivåer sänks. Bomull är bland de mest besprutade produkterna i världen. Besprutningen orsakar inte bara skador på miljön utan gör även de som arbetar med bomullen sjuka. Ca 40 000 lantarbetare dör av kemiska bekämpningsmedel och cirka 3 miljoner textilarbetare förgiftas varje år.

Syntet

Syntetiska textilmaterial såsom polyester, akryl och polyamid innehåller mikroplaster som förgiftar sjöar, hav och därmed vårt dricksvatten. En enda tvätt av syntetplagg kan släppa ut över 700 000 plastpartiklar med sköljvattnet. Det finns i nuläget inget effektivt sätt att filtrera mikroplaster hos reningsverken.

Viskos

Regenatfibrer som viskos och lyocell tillverkas av cellulosa som kommer från pappersmassa. För att omvandla pappersmassa till textil krävs kemikalier. Tillverkning av viskos orsakar stora svavelutsläpp som leder till förorening. Förutom massor med vatten så går det åt ca 5,5 kg kemikalier per kg textil. Kemikalier förorenar vårt vatten och är skadliga för de som arbetar med produktionen. Lyocell påverkar miljön mindre än viskos.

Fleece

Fleece är den största boven när det gäller att släppa ifrån sig mikroplaster som hamnar i naturen. Fleece tillverkas oftast av polyester och avger sex till sju gånger fler plastpartiklar än annan polyester. Vid varje tvätt av ett fleecplagg frigörs fler än 1900 plastpartiklar, vilka sedan följer med sköljvattnet och hamnar i vattendrag, sjöar och hav. Plastpartiklarna tas upp av djurplankton och fastnar i alger och förs därmed vidare till fiskar och fåglar, vilket kan få konsekvenser för hela vårt ekosystem. Undersökningar visar att 40 ton mikroplaster årligen hamnar i Östersjön.

Lin och hampa

Produktionen av lin och hampa har ungefär samma miljöpåverkan. Vid odlingen behövs mindre konstgödsel och mycket mindre bekämpningsmedel jämfört med bomullsodling. Lin och hampa är motståndskraftiga växter som kan växa i kallare klimat och på näringsfattig jord. Konstbevattning är inte nödvändig och den färdiga produkten är ofta slitstark med lång livslängd. För att omvandla växterna till textilfiber krävs däremot antingen mekanisk bearbetning eller kemikalier vilket gör att den totala påverkan på klimatet per kg färdig textil blir samma eller i vissa fall högre än för bomull och polyester.

Ull

Ull kommer från flera olika djur men ull från får är vanligast. Den största produktionen av fårull sker i Kina, Australien och Nya Zeeland. Fårullen innehåller ofta parasiter och behandlas därför med bekämpningsmedel som är hälsovådliga för de som arbetar med produktionen. Dessa gifter kan även finnas kvar i färdiga ullprodukter. För att få bort ullfett går det åt stora mängder vatten och tvättmedel. Uppfödningen av fåren ger även utsläpp av klimatgaser och förstörda landskap där för många djur betar. Till detta tillkommer djurskyddsaspekten. Det oerhört smärtsamma ingreppet mulesing förekommer. Mulesing innebär att fåren utan bedövning får huden bortskuren kring svansen för att förhindra flugangrepp

Återanvändning

I Nordiska ministerrådets rapport "Export of Nordic Used Textiles" finns klarlagt att återanvändning ger den överlägset största miljöbesparingen. Även med utsläpp från transporter när insamlade kläder och textilier exporteras inräknat. Vid återanvändning sparas upp mot 97% av den energi som går åt vid nyttillverkning. Varje kg kläder som samlas in till återanvändning sparar in 4,1 kg utsläpp av koldioxid.

Betydelsen av att organisera och underlätta återanvändning av kläder och av att informera allmänheten om hur personliga val påverkar miljön är stor. Återanvändning av redan producerade kläder och skor är ett viktigt sätt att motverka slöseri med världens resurser. Genom att arbeta med Humanas sorteringscentraler i Europa, partners i Syd och egna second hand-butiker ser vi till att plagg som kan återanvändas hittar en ny användare; antingen i Sverige eller i ett annat land.

HUMANA Second Hand är i det här sammanhanget en kanal för både distribution och kommunikation. Ett viktigt steg i att främja återanvändning är att fånga upp och nå ut till unga människor som följer det snabbt växlande modet och konsumerar mycket. Den primära målgruppen för vår butikskedja är modeintresserade mellan ca 13–30 år. Genom sättet vi marknadsför oss på, ett medvetet och aktivt arbete med vilket sortiment vi erbjuder och hur detta sortiment presenteras i butikerna är HUMANA Second Hand på ett annat sätt än övriga second hand-aktörer i Sverige ett hållbart alternativ till de stora modekedjorna som driver på och ligger bakom den allt snabbare produktionen av nytt, snabbt mode.

Det är även viktigt att nå fram till beslutsfattare på alla nivåer – lokalt, nationellt och internationellt – och sprida kunskap om hur praktiskt genomförd återanvändning kan få ännu större betydelse, och vad som skiljer den från teknisk materialrecycling. Arbetet med detta riktades under året framför allt mot kommuner och privatpersoner; delvis också mot massmedier och statliga myndigheter.

2018 samlade föreningen in 336 ton kläder, skor och textilier. Kläderna sorterades på sorteringscentralerna i Bulgarien och Litauen och 78 ton användes i våra egna butiker. Efter bortsortering av en mindre mängd trasiga eller utslitna kläder såldes resten vidare till återanvändning i bl.a. Moçambique och Malawi. Genom en grundlig manuell sortering uppnår sorteringscentralerna en hög återanvändningsprocent. Ca 80 % går till återanvändning, 14 % tas till vara genom återvinning och 6 % går till förbränning. Insamlingsverksamheten kontrolleras av Mepex som årligen publicerar en rapport av sin granskning av insamlingen.

- 35 % av kläderna säljs i secondhandbutiker i Europa.
- 22 % av kläderna säljs eller doneras vidare till HUMANA-föreningar i Syd, där de utgör en viktig finansieringskälla för lokala biståndsprojekt.
- 11 % av kläderna säljs i andra länder.
- 15 % sorteras i olika kategorier beroende på material och går till återvinningsindustrin.
- 17 % återvinns genom energiproduktion

Genom Humana Sveriges insamling av textilier och skor under 2018 kunde koldioxidutsläppen minska med 1376 ton. Uträkningen som baseras på forskningsrapporten "Environmental benefits from reusing clothes" visar att varje, till återanvändning, insamlad kilo textilier sparar in utsläpp motsvarande 4,1 kg CO₂ i atmosfären (Farrant, Olsen, Wangen "Environmental benefits from reusing clothes" The International Journal of Life Cycle Assessment (2010) 15: 726).

Move by Bike

Föreningens hämtningstjänst textilinsamling har under året inlett ett samarbete med Move by Bike – Sveriges grönaste åkeri. Samarbetet startade initialt i Malmö och utökades efter räkenskapsårets slut till att även innefatta centrala Stockholm. I och med detta samarbete ser vi till att vår egen verksamhet orsakar minskat utsläpp genom att insamlingen sker med cykel istället för bil.

HUMANA Second Hand

2018 har varit året då fokus legat på att utveckla styrningen av Humana Second Hand och att se till att fler funktioner och ansvarsområden förläggs centralt. Detta för att förebygga stress, effektivisera och lägga en stabil grund för framtida expansion.

Ett mer aktivt arbetsmiljöarbete har utförts, där vi lagt fokus på trivsel och kommunikation men även ergonomi för att minska risken för skador och öka medvetenheten om vikten av att belasta kroppen rätt.

Butikskontoret har utvecklats och stora investeringar i form av en ny heltidstjänst har gjorts för att på sikt kunna öppna fler framgångsrika butiker.

Arbetsmiljöarbetet 2018 startade vi genom att genomföra anonyma medarbetar-undersökningar. Detta för att kunna få en nulägesrapport över hur trivseln ute på arbetsplatserna såg ut. Därefter togs en ny kommunikationspolicy fram. Vi har över huvud taget arbetat mycket med den interna kommunikationen, för att få en tydligare och mer direkt dialog och för att missförstånd ska undvikas. Detta dels för att öka trivseln på arbetsplatserna och dels för effektivisera driften av butikerna genom att ansvarsuppgifter blir tydliggjorda.

Vi har infört en miljöpolicy som innebär att vi undviker att flyga i möjligaste mån. Endast vegetarisk eller allra helst helvegetabilisk (vegan) mat erbjuds under möten, fotograferingar, personalsammankomster etc.

Samarbetet med sorteringscentralerna i Bulgarien och Litauen har fortsatt. Under 2018 har Humana Second Hand bidragit till återanvändning av cirka 147 605 plagg.

Föreningen har även donerat kläder till ett värde av 61 622 kronor till, i UK registrerad Charity och systerförening, DAPP-UK som stöd för att bygga upp dennas Second Hand försäljning i Storbritannien.

Omorganisation & Nya medarbetare

Vi har introducerat en helt ny tjänst, Sales & Product Manager. Tjänsten är en viktig pusselbit i arbetet när det gäller centralstyrningen. Sales & Product Managern ansvarar för att butikerna drivs enligt konceptet och de rutiner som är framtagna av huvudkontoret. Tjänsten innefattar även ett produktansvar i form av att se till att rätt mängd kläder kommer ut i butik till rätt pris och presenteras på rätt sätt. Sales & Product Manager kommer att arbeta tätt tillsammans med General Manager och Graphic Designer med att utveckla Humana Second Hands varumärke och koncept.

Som ett steg i ett mer aktivt arbete med arbetsmiljöfrågor har även en HR-tjänst på deltid tillsatts.

3.2 Biståndsarbete

Nätverket HUMANA People to Peoples strategier för utveckling ligger i linje med FN:s globala mål och agenda 2030, som fungerar som en övergripande referenspunkt för alla de aktiviteter som genomförs. Till grund för HUMANA People to Peoples utvecklingsarbete ligger åtagandet att ta itu med några av världens stora humanitära, sociala och miljömässiga utmaningar, vilket sker genom att etablera och vara en del av kollektiva, inkluderande processer som hjälper människor att göra förändringar och förbättra sina liv. Utvecklingsprojekten drivs förutom med berörda samhällen och individer, i samarbete med regeringar, nationella och lokala myndigheter, privata företag, FN, UNICEF med flera.

HUMANA People to Peoples strategier för att uppnå ändamålet "att bidra till att skapa en bättre värld" är att bedriva utvecklingsarbete enligt följande tillvägagångssätt inom fyra tematiska områden:

Hållbart jordbruk och miljö

- Utveckla småskaliga jordbrukares produktionskapacitet genom att introducera dem till nya miljövänliga jordbruksmetoder.
- Organisera småskaliga jordbrukare så att kunskaper kan delas och ömsesidigt stöd byggs upp genom organiserade strukturer.
- Bedriva ett nära samarbete med jordbrukarna genom processen där hållbara jordbruksmetoder införs och anammas så att de kan anpassa sig till klimatförändringarnas effekter.
- Minska koldioxidutsläppen genom att samla in och återanvända begagnade kläder i Europa och Afrika och därmed generera finansiering av sociala utvecklingsprojekt.

Samhällsutveckling

- Skapa bättre förutsättningar för barns överlevnad genom att på lokal nivå engagera familjer, samhällen och viktiga lokala institutioner till att delta aktivt.
- Stärka samhällen genom att organisera samhällsbaserade strukturer och genomföra tillvägagångssätt som centreras kring en hållbar utveckling.
- Bygga upp samhällskapaciteten i lokala samhällen genom att utveckla individuella färdigheter, arbeta med attitydförändringar och stärka den sociala sammanhållningen och därigenom uppmuntra till samarbete för att finna lösningar till kollektiva utmaningar.

Hälsa

- Bekämpa spridning av sjukdomar som HIV, AIDS, tuberkulos, malaria och andra livshotande epidemier genom att mobilisera lokala samhällen.
- Bidra till att människor antar bättre hälsopraxis genom att utrusta dem med relevanta kunskaper, så att de kan ta kontroll över sin egen hälsa och på så sätt direkt bidra till att rädda sina egna och andras liv.
- Bekämpa undernäring hos gravida, ammande mödrar och barn.

Utbildning

- Utbilda lärare och förbättra skolors standard för att öka tillgängligheten till kvalitativ utbildning.
- Tillhandahålla kompetensutveckling för ungdomar genom yrkesutbildning så att deras deltagande i den nationella utvecklingen stärks.
- Öka utbildningsnivån bland barn genom att ge barn som är marginaliserade och lever under svåra förhållanden, tillgång till utbildning och lärande.
- Verka för kontinuerlig mänsklig utveckling genom att bistå med initiativ som stödjer ett livslångt lärande.

Donationer

Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige har valt att under 2018 prioritera att stödja biståndsprojekt i Malawi, Zimbabwe och Angola. Totalt 408 393 kr har donerats fördelat mellan 6 olika biståndsprojekt i Malawi och Zimbabwe. 103,8 ton kläder och skor till ett värde av 2 595 675 kr har donerats till Angola för att omsättas till intäkter till 3 olika biståndsprojekt som drivs av ADPP Angola.

Miljö och Biståndsföreningen Humana Sverige är en aktiv medlem av federationen Humana People to People. Medlemsavgiften på 91 607 kr har använts till kontroll, utvärdering, revision och vidareutveckling av federationens biståndsprojekt.

Samarbetet mellan HUMANA Second Hand och Team Scandi, kallat "Team Humana Jeans" genererade intäkter på 17 450 kr, vilka donerades till Ingen Människa Är Illegal.

Biståndsprojekt Malawi

The Macadamia Value Chain Enhancement Project

Malawi är en stor producent av macadamianötter där småskaliga lantbrukare står för endast 1% av produktionen. Projektet tjänar till att öka småskaliga lantbrukares medverkan i produktionen genom att tillhandahålla bra planteringsmaterial, ökad kunskap om produktionsteknik samt ökad tillgång till marknaden och ökad kunskap om den. Genom projektet får 3000 småskaliga lantbrukare möjlighet att vardera plantera 100 stycken macadamianötträd på 0,4 hektar mark i Thyolo respektive Mzimba. Genom utbildning via Farmers Clubs och Vocational School Mikolongwe får de kompetens och kunskap om produktionen. De får tillgång till att arbeta med lämpliga hjälpmedel och planteringsmaterial samt ges tillförlitlig tillgång till rättvisa marknadspriser. Därigenom kan de förbättra sin årliga inkomst och öka möjligheterna till självförsörjning.

Vocational School Mikolongwe

Vocational School Mikolongwe startades 1997 och är ett projekt som går ut på att motverka fattigdom genom utbildning. Unga kvinnor och män utrustas med teknisk och yrkesmässig kompetens och kunskap, så att de kan säkra anställning eller bli självförsörjande genom att starta egna mindre företag. De utbildningar som erbjuds på skolan är anpassade efter vad som efterfrågas på arbetsmarknaden i Malawi. Exempel på utbildningar är skraddare, frisör, rörmokare med flera.

DAPP Teacher Training College Chilangoma

Inom det här projektet utbildas grundskolelärare som sedan arbetar på landsbygden i Malawi. Lärarna utrustas både med adekvat lärarutbildning och med samhällsutvecklande kvalifikationer. Detta för att kunna sprida motivation, kunskaper och på så sätt verka för långsiktig utveckling i de lokala samhällen där de arbetar.

Biståndsprojekt Zimbabwe

Ponesai Vanhu Technical College

Projektet innebär yrkesutbildning för ungdomar. Syftet med projektet är att utrusta studenterna med tillräckliga yrkeskunskaper och kompetens för att de ska kunna säkra sin försörjning, förbättra sina liv och därigenom bidra till att stärka den lokala och nationella utvecklingen.

Farmers Clubs Masvingo Rural

Projektets syfte är att genom att lära ut och införliva klimatsmarta jordbrukstekniker bidra till att öka beredskapen hos lokala jordbrukare mot klimatförändringar, samtidigt som miljön på landsbygden i Masvingo skyddas. Projektet involverar 4 så kallade Farmers Clubs som vardera engagerar 250 jordbrukare.

TC - TB Makoni

Projektets syfte är att genom att ta itu med stigma och diskriminering, minska den belastning det innebär att vara drabbad av HIV och TB. Detta sker bl a genom att man arbetar med att öka medvetenheten om sjukdomarna och genom förbättring av befintliga tjänster för diagnos och behandling. Vidare mål med projektet är att minska antalet smittade och att tillhandahålla behandling, vård och stöd till HIV / TB-infekterade personer och deras familjer.

Biståndsprojekt Angola

Vocational School Cabinda

Syftet med projektet är att erbjuda modern utbildning till lokala ungdomar. Teori kombineras med praktisk utbildning i utvalda yrken relevanta för området. Vikt läggs under utbildningstiden vid att lära eleverna på skolan solidaritet och att använda sina kunskaper för att hjälpa andra människor. På så sätt gynnas inte bara eleverna själva utan även samhället runt omkring.

Children's School Huambo

Projektet går ut på att genom praktisk och teoretisk utbildning rusta lokala barn och ungdomar med kunskaper och färdigheter, vilket i förlängningen bidrar till utveckling i Angola.

ADPP Frontline Institute Angola

Frontline Institute utbildar nyckelpersoner i att arbeta i frontlinjen av utveckling och expansion av de projekt som drivs i regi av ADPP-Angola. Deltagarna i projektet rekryteras bland anställda, volontärer och före detta elever vid andra projekt.

3.3 Internationellt samarbete

Humana Sverige deltar med anställda och styrelseledamöter aktivt i samarbetet inom Humana People to People genom möten, konferenser och praktiskt arbete för att utveckla arbetet med insamlingen, arbetet i butikerna och informationsarbetet i Europa och för att etablera konkret samarbete som främjar ändamålet.

3.4 Informationsarbete

Under andra kvartalet 2018 tillsattes den nya tjänsten Communications Manager vilken innefattar övergripande ansvar för Humana Sveriges visuella och verbala kommunikation. Humana Sverige har även fått en ny grafisk designer på deltid. Tjänsterna har under året lett till ett samarbete med Move by Bike, fullständig grönmarkering hos Givarguiden, tydligare information och en klar kommunikationsstrategi för Humana Sverige, där transparens och tydliggörande av föreningens arbete liksom förändring och modernisering av den grafiska profilen legat i fokus. Det finns numera ett tydligt formspråk som håller ihop föreningens kommunikation och numera tydliggör att insamlingen och HUMANA Second Hand tillhör en och samma organisation. Vi har nya moderniserade logotyper, en ny hemsida, nya containerdekaler, arbetsuniformer till chaufförerna osv. Därmed har föreningen två parallella Kommunikationslinjer:

HUMANA Second Hand:

- kontinuerligt informationsarbete via sociala medier, trycksaker och kampanjer för att främja återbruk
- HUMANA Sverige:
- information om nätverket Humana People to Peoples projekt och vikten av återanvändning

Under året gjordes även uppsökande verksamhet i form av införskaffande av avtal för uppställning av containrar. Kommuner, privata markägare och andra externa intressenter gjordes uppmärksamma på Humana Sveriges miljöarbete. Privatpersoner, näringsidkare och kommunanställda har blivit kontaktade och informerade om Humanas miljö- och biståndsarbete.

4. Resultat och ekonomisk ställning

Föreningen har under året haft intäkter på 21 772 084 kr, merparten från försäljning av insamlade varor. Pengarna har huvudsakligen gått till kostnader för butiksdrift, sortering, insamling och informationsarbete. Donationer (inklusive medlemsavgift till federationen HPP) omfattande 500 000 kr, samt 103,8 ton kläder och skor till ett värde av 2 595 675 kr har gjorts. Verksamhetens resultat är 792 585 kr.

Humanas klädinsamling

Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige samlade under året in 336 ton kläder vilket är en minskning med 92 ton jämfört med föregående år. Kläderna sorterades på sorteringscentralerna i Bulgarien och Litauen, en mindre mängd såldes osorterat till exportkunder. Ca 78 ton av det som samlats in har återanvänts i våra egna butiker.

HUMANA Second Hand

Samtliga butiker har under 2018 ökat sin omsättning jämfört med 2017.

Störst ökning har butiken på Götgatan gjort med en ökning av omsättningen med 30,83% jämfört med föregående år. Flaggskeppsbutiken på Timmermansgatan har under 2018 stadigt fortsatt utvecklingskurvan uppåt och ökat omsättningen med 23,90 %

Butiken i Malmö har ökat omsättningen med 6,34 %

Butiken i Lund har ökat omsättningen med 3,92 %

Totalt sett har butikerna under 2018 gjort en ökning av omsättningen med 17,1 % jämfört med 2017 till 21 218 685 kr.

5. Viktiga händelser under räkenskapsåret

HUMANA Second Hand

Ett samarbete kallat Team Humana Jeans ägde rum mellan HUMANA Second Hand och Team Scandi där all vinst donerades till projektet IMÄI (Ingen Människa Är Illegal).

Vi fick en nominering av Nöjesguiden i Malmö i kategorin Årets Mode.

Vi utsågs av Green Match till en av vinnarna av utmärkelsen "Inspiratör för hållbarhet 2018"

Ny vårkampanj lanserades i samarbete med fotografen Märta Thisner och stylisten Selam Fessehaye.

Kampanjfotografering inför 2019 med fotografen Paul Edwards och stylisten Nicole Walker ägde rum.

Som en del av arbetet med att utveckla styrningen av Humana second hand, minska stress och för att ge butikerna mer tid att fokusera på butiksdriften infördes ett antal nya rutiner:

- Riktlinjer för hur produktbilder och stories ska se ut på Instagram.
- Riktlinjer och genomgångar hur vi arbetar med sociala medier
- För att säkerställa att alla plagg tas till vara på och kommer ut i butik vid rätt säsong delade vi in sortimentet i kategorier, tydliggjorde vilka kategorier som tillhör respektive säsong och när dessa ska finnas i butik.
- Ansvar för klädbeställningar till butikerna flyttades delvis från butikernas Managers till Sales & Product manager. Detta som ett sätt att få bättre kontroll över antal kg kläder på huvudlager och butikernas lager av sparade kläder.

Som ett resultat av ett aktivt arbete i form av strategisk planering och hög närvaro i sociala medier ökade antalet följare på instagram markant under 2018. I början av året hade butikerna ca 14 000 följare. Antalet följare hade när året var slut ökat till ca 20 000 följare.

Vi arbetade mer aktivt med arbetsmiljöfrågor och tillsatte en Hr-tjänst på 50%.

Insamlingen

Under 2018 inleddes ett samarbete i Malmö med Move By Bike – Sveriges grönaste åkeri.

Hämtningstjänsten textilinsamling.se har fått fler bokningar än förra året och över 1500 fler följare på facebook jämfört med 2017.

En omfattande uppdatering och re-branding av insamlingens visuella kommunikation har skett.

Insamlingens närvaro, och därmed informationsarbetet i sociala medier har ökat.

6. Viktiga händelser efter räkenskapsårets utgång

Vi har stängt butiken i Lund med målet att istället öppna butik i Göteborg under 2019.

Vi har påbörjat ett samarbete med ny sorteringscentral i Slovakien.

Samarbetet mellan Humana Second Hand och Team Scandi har genererat ytterligare 10 000 kr som donerats till Ingen Människa Är Illegal.

Insamlingen har inlett ett samarbete med Move By Bike i centrala Stockholm.

7. Medlemmar

Föreningen har under 2018 haft 131 medlemmar.

8. Styrelse

Ordförande: Kåre Dahne

Vice ordförande: Olle Svedman

Ledamöter: Jytte Nielsen och Lena Eriksson

Föreningens styrelse har haft 6 sammanträden under året.

Valberedning: Jan Björke och Mats Henriksson

9. Förvaltning

Föreningens verksamhet har letts av Trond Narvestad

Bokföringen har utförts av Just Ekonomi AB

Auktoriserad revisor har varit Tomas Randér

Förtroendevald revisor: Abeba Kahsay

Det dagliga arbetet har letts av följande arbetsledare:

Trond Narvestad – General Manager insamlingen

Emma Nilsson – General Manager Humana Second Hand

Josefin Carlén – Graphic Designer

Linda Pedersen – Manager Malmö

Caroline Ljungqvist – Manager Lund

Molly Laursen – Manager Timmermansgatan

Vanessa Chenell – Manager Götgatan

Pernilla Bergman Fowles – Hr

Ytterligare utveckling och expansion av insamlingen i Sverige dels med hjälp av fler platser för klädinsamlingskärl, utökade samarbeten och etablering i fler områden, och dels genom en utveckling i form av nytänkande kring sätt att få in kläder är nödvändigt.

Ytterligare marknadsföring och expansion av hämtningstjänsten textilinsamling.se för att nå ut till fler och säkerställa fler bokningar.

En försiktig expansion av butiksdriften med fler butiker på centrala lägen planeras under de närmaste åren.

I takt med att föreningen förbättrar sitt driftöverskott ska ökade medel användas till biståndsarbete.

Föreningens informationsarbete ska breddas och fördjupas och även omfatta målgrupper inom förvaltning, civilsamhälle och politik.

Föreningen kommer även i fortsättningen vara en aktiv del av den internationella rörelsen Humana People to People.

11. Adresser / Information

Föreningens hemsida:
www.humanasverige.se

Postadresser och telefonnummer:

Huvudkontor och lager:
Sjövägen 2, 746 31 Bålsta
Tel: 0171-46 38 10 Fax: 0171- 47 38 13
humana@humanasverige.se

Kontor Humana Second hand:
c/o Nadazipp, Åsögatan 94 118 29 Stockholm
info@humanasecondhand.com

Butikerna:
Timmermansgatan 23
118 55 Stockholm Tel: 08 640 43 23, mariatorget@humanasecondhand.se

Götgatan 105
116 62 Stockholm Tel 08 640 43 20, skanstull@humanasecondhand.se

Möllevångsgatan 29B
214 20 Malmö Tel: 040-12 11 10, malmö@humanasecondhand.se

St. Petri Kyrkogata 5
222 21 Lund (Butiken stängdes i mars 2019)

FLERÅRSÖVERSIKT

Beloppen i flerårsöversikten är angivna i tusental kronor om inte annat anges.

	1801-1812	1701-1712	1601-1612	1501-1512	1401-1412
Verksamhetens nettointäkter	21 772	19 127	16 166	14 158	12 296
Resultat efter finansiella poster	792	845	1 839	-466	176
Soliditet %	57	52	44	6	22

RESULTATDISPOSITION

Medel att disponera:

Balanserat resultat	2 789 174
Årets resultat	792 585
<i>Summa</i>	<i>3 581 759</i>

Förslag till disposition

Balanseras i ny räkning	3 581 759
<i>Summa</i>	<i>3 581 759</i>

Föreningens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

RESULTATRÄKNING

1

		2018-01-01 2018-12-31	2017-01-01 2017-12-31
Verksamhetens intäkter			
Insamlade medel		2 595 675	2 436 250
Försäljning insamlade varor		21 772 084	19 126 898
Medlemsavgifter		6 550	3 050
Övriga verksamhetsintäkter		46 763	25 395
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		24 421 072	21 591 593
Rörelsekostnader			
Råvaror och förnödenheter		-14 100	-
Försäljningskostnader - secondhandbutiker		-1 902 078	-1 494 800
Övriga externa kostnader	2	-4 091 168	-4 082 600
Personalkostnader	3	-11 585 071	-9 605 767
Summa rörelsekostnader		-17 592 417	-15 183 167
Resultat före ändamålskostnader		6 828 655	6 408 426
Ändamålskostnader			
Donationer	4	-3 174 747	-3 036 250
Information		-3 506	-157 724
Miljövård	5	-2 832 348	-2 369 226
Summa ändamålskostnader		-6 010 601	-5 563 200
Rörelseresultat		818 054	845 226
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 154	113
Räntekostnader och liknande resultatposter		-26 622	-20 219
Summa finansiella poster		-25 468	-20 106
Resultat efter finansiella poster		792 586	825 120
Årets resultat		792 586	825 120

BALANSRÄKNING

1

		2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	6	314 151	290 613
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		<i>314 151</i>	<i>290 613</i>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag	7	3 250 059	2 611 349
Andra långfristiga fordringar	8	374 000	374 000
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>3 624 059</i>	<i>2 985 349</i>
Summa anläggningstillgångar		3 938 210	3 275 962
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>			
Råvaror och förnödenheter		1 360 662	1 305 805
Förskott till leverantörer		10 740	–
<i>Summa varulager m.m.</i>		<i>1 371 402</i>	<i>1 305 805</i>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		43 645	156 314
Övriga fordringar		5 000	4 000
Upparbetad men ej fakturerad intäkt		170	1 170
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		617 488	544 715
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		<i>666 303</i>	<i>706 199</i>
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		302 896	111 645
<i>Summa kassa och bank</i>		<i>302 896</i>	<i>111 645</i>
Summa omsättningstillgångar		2 340 601	2 123 649
SUMMA TILLGÅNGAR		6 278 811	5 399 611

	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Balanserad vinst eller förlust	2 789 174	1 964 054
Årets resultat	792 585	825 120
Summa eget kapital	3 581 759	2 789 174
Kortfristiga skulder		
Förskott från kunder	99 754	–
Leverantörsskulder	154 077	209 735
Övriga skulder	730 268	725 082
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9 1 712 954	1 675 619
Summa kortfristiga skulder	2 697 053	2 610 436
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	6 278 812	5 399 610

NOTER

Not 1 ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Redovisnings- och värderingsprinciper

Valt regelverk

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Varulager

Varulagret värderas till försiktigt beräknat verkligt värde på balansdagen.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Avskrivning görs linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Nedanstående avskrivningsprocent används.

Inventarier, verktyg och installationer - 5 år

Nya klädinsamlingscontainrar - 10 år

Begagnade klädinsamlingscontainrar (över två år) - 5 år

Investeringar i befintliga containrar - 4 år

Fordon - 5 år

Nyckeltalsdefinitioner

Nedan definieras nyckeltalen i förvaltningsberättelsens flerårsöversikt.

Soliditet = Justerat eget kapital / Totalt kapital

Kommentar: Justerat eget kapital beräknas som eget kapital plus 78 % av obeskattade reserver.

Not 2 Operationella leasingavtal

	2018	2017
Leasingavgifter som kostnadsförts under räkenskapsåret	2 268 047	2 215 171
För lokalhyror	1 948 543 kr	1 923 812 kr
För fordon	319 504 kr	291 359 kr

Föreningen har inga väsentliga finansiella leasingavtal. Samtliga leasingavtal redovisas således som operationella leasingavtal vilket innebär att leasingavgiften, inklusive förhöjd förstagångshyra, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Not 3	Personal	2018	2017
	<i>Löner och andra ersättningar</i>		
	Styrelse och VD samt motsvarande befattningshavare	858 457	–
	Övriga anställda	7 460 627	6 929 931
	<i>Totala löner och andra ersättningar</i>	<i>8 319 084</i>	<i>6 929 931</i>
	<i>Sociala kostnader och pensionskostnader</i>		
	Sociala kostnader	2 952 387	2 439 728
	(varav pensionskostnader till styrelse och VD och motsvarande)	16 986	–
	(varav pensionskostnader till övriga anställda)	358 924	340 234
	<i>Totala löner, andra ersättningar, sociala kostnader samt pensioner</i>	<i>11 271 471</i>	<i>9 369 659</i>
	<i>Medelantalet anställda</i>		
	Kvinnor	14	13
	Män	4	4
	<i>Medelantalet anställda</i>	<i>18</i>	<i>17</i>
	<i>Könsfördelning i företagets styrelse</i>		
	Män	3	3
	Kvinnor	2	2
	<i>Könsfördelning i företagets ledning</i>		
	Män	2	2
	Kvinnor	4	4

Pensionskostnader för övriga anställda utgår enligt kollektivavtal mellan Svenska Handel & Handelsanställdas förbund.

Not 4 Donationer

Lämnade kläddonationer avser 103 827 kg donerade kläder till ADPP Angola. Värdet av de donerade kläderna är satt utifrån det av SFI (Stiftelsen för insamlingskontroll) angivna riktvärdet på 25 kr/ kg.

Donation avseende	Kg	SEK
Kläddonationer ADPP Angola	103 827	2 595 675
Donation till DAPP-UK		61 622
Kontanta medel via Federationen i Schweiz		500 000
Donation till IMÄI		17 450
Summa	103 827	3 174 747

Not 5	Ändamålskostnader	2018	2017
	Miljövård insamlingskostnader	2 788 211	2 288 489
	Expansion av verksamheten	44 138	80 737
		2 832 349	2 369 226

Insamlade kläder under 2018 - 336 ton (2017 - 428 ton)

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNING

Till styrelsen i Miljö- & Biståndsföreningen Humana Sverige, organisationsnummer 822001-5930

UPPDRAGET

Jag har biträtt Miljö- & Biståndsföreningen Humana Sverige med att upprätta årsredovisningen för år 2018 per balansdagen 2018-12-31.

Det är styrelsen som har ansvaret för innehållet och utformningen av årsredovisningen.

UTFÖRANDE

Jag har utfört mitt arbete enligt Svensk standard för redovisningsuppdrag, REX. Det innebär att jag har beaktat överenskomna principer enligt upprättat uppdragsavtal samt lagar och normer som påverkar uppdragets utförande. Jag har vidare genomfört kontroller och rimlighetsbedömningar för att årsredovisningen ska uppnå en hög kvalitet och utgöra ett bra beslutsunderlag i verksamheten.

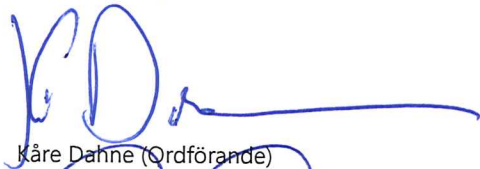
Enligt min kännedom innehåller årsredovisningen inte några väsentliga fel eller brister som påverkar företagets redovisade resultat och ställning.

Hjälsta 2019-06-

UNDERSKRIFTER

Bålsta 2019-06-28

Kåre Dähne (Ordförande)

Lena Eriksson (Styrelseledamot)

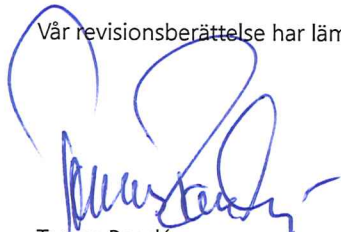

Olle Svedman (Vice ordförande)

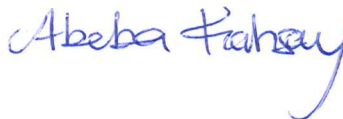
Jytte Nielsen (Styrelseledamot)

Vår revisionsberättelse har lämnats 28 juni 2019

Tomas Randér
Auktoriserad Revisor FAR

Abeba Kahsay
Förtroendevald revisor

Not 6	Inventarier, verktyg och installationer	2018-12-31	2017-12-31
	Ingående anskaffningsvärden	1 029 997	953 447
	<i>Förändringar av anskaffningsvärden</i>		
	Inköp	148 020	80 750
	Försäljningar/utrangeringar	-125 000	-4 200
	Utgående anskaffningsvärden	1 053 017	1 029 997
	Ingående avskrivningar	-739 385	-630 278
	<i>Förändringar av avskrivningar</i>		
	Återförda avskrivningar på försäljningar resp. utrangeringar	115 500	-
	Årets avskrivningar	-114 982	-109 107
	Utgående avskrivningar	-738 867	-739 385
	Redovisat värde	314 150	290 612

Not 7	Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	2018-12-31	2017-12-31
	Ingående värden - givna lån	2 611 349	1 787 224
	Förändring av lån under året	638 710	824 125
	Utgående bokfört värde	3 250 059	2 611 349
	Utgående bokfört värde	3 250 059	2 611 349

Not 8	Andra långfristiga fordringar - Erlagda depositioner	2018-12-31	2017-12-31
	Deposition - hyra butik Lund	90 000	90 000
	Deposition - hyra butik Timmermansgatan	275 000	275 000
	Deposition - El	9 000	9 000
	Total	374 000	374 000

Not 9	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2018-12-31	2017-12-31
	Upplupna löner	469 081	469 669
	Upplupna semesterlöner med tillhörande sociala kostnader	986 071	994 629
	Upplupna kostnader för Fora & löneskatt	184 052	137 571
	Övriga upplupna kostnader	73 750	73 750
	Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 712 954	1 675 619

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i

Föreningen Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige Org.nr 822001-5930

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige för räkenskapsåret 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sveriges finansiella ställning per den 2018-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Den auktoriserade revisorn har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sveriges interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten.

Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen.

Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Lekmannarevisorns ansvar är att utföra en revision enligt tillämpliga delar av årsredovisningslagen. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige för räkenskapsåret 2018.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sverige.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Miljö- och Biståndsföreningen Humana Sveriges situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Täby den 28 juni 2019

Tomas Randér
Auktoriserad revisor, FAR

Abeba Kahsay
Lekmannarevisor

